

BUMERANG

VYDÁVÁ OÚ VELKÁ POLOM
(ZDARMA)

11

4 / 2005

60. výročí osvobození

ZPRAVODAJSTVÍ

INFORMACE

UDÁLOSTI

KULTURA

HISTORIE

SPORT

Vážení občané,
dostáváte do rukou další vydání našeho Bumerangu. V posledním předvánočním čísle jste byli informováni o plánech na tento rok. Jednotlivé akce ovlivní především dostatek finančních prostředků. Požádali jsme o další dotace a podle úspěšnosti budeme zajišťovat další investiční akce a opravy.

Dnes se zaměřím na některé další záležitosti, které by Vás mohly zajímat.

Domov důchodců ve Smolkově:

Obec Háj ve Slezsku získala do svého majetku Domov důchodců ve Smolkově. Je určen především pro občany, kteří dosáhli důchodového věku anebo ty, kteří pro trvalé změny svého zdravotního stavu potřebují komplexní péči. Klientům jsou poskytovány služby ubytovací, stravovací, zdravotní a sociálně ošetrovatelská péče. Ubytování jsou ve 2lůžkových pokojích (cena za pobyt 5.580,- Kč měsíčně), 3 a více lůžkových pokojích (cena 5.310,- Kč). Velká pozornost je věnována společenskému a kulturnímu vyžití. Jsou nabízeny i služby kadeřnice a pedikérky přímo v domově, jednou měsíčně dochází do domova kněz z Háje. Zájemci se mohou hlásit přímo v domově (tel.č. 553 773 233) nebo na Obecním úřadě v Háji (tel.č. 553 773 322), kde je možné zjistit další podrobnosti. Obyvatelé Háje ve Slezsku a následně i z obcí Mikroregionu Matice Slezské budou mít v případě žádosti o umístění přednost před občany z jiných lokalit. Obec Háj připravuje velké investice do uvedeného zařízení tak, aby všechny služby i pobyt byly zajištěny v důstojném prostředí.

Vážení občané, jsem zastáncem klidného a spokojeného stáří v rodinném kruhu a věřím, že většina z nás se o své seniory dokáže postarat. Přesto však mohou nastat situace, se kterými si občas nevíme rady, a pak i výše zmiňované řešení může být východiskem. Proto jsem se rozhodla Vás o této možnosti informovat.

Setkání s první dámou republiky:

Koncem ledna tohoto roku proběhla v médiích zpráva, že náš region navštívila pí. Livia Klausová. Měla jsem tu čest se s první dámou republiky setkat osobně. Tzv. „pracovní oběd“ zorganizovala starostka Městského obvodu Ostrava – Mariánské Hory p. Liana Janáčková v pátek 28.1.2005 v Korunním restaurantu v Ostravě. Setkání se zúčastnilo cca dalších 15 starostek z blízkých obcí. Probíhalo v příjemné a velmi přátelské atmosféře, p. Klausová projevovovala velký zájem o naše starosti i radosti. Pro mne osobně bylo sympatickým zjištěním, že tato dáma je nejen reprezentativní a elegantní, ale i velice přátelská, pozitivně naladěná „normální“ bytost, se kterou můžete hovořit v podstatě o čemkoliv. Ráda budu na toto setkání vzpomínat.

Tříkrálová sbírka 2005 - poděkování:

Stává se tradicí, že počátkem ledna organizuje Česká katolická charita i v naší farnosti Tříkrálovou sbírku. Letos se této charitativní akce zúčastnilo celkem 50 koledníků, z toho 34 dětí, které přinášely vánoční poselství do našich domovů. Finanční dary v celkové výši 93.057,50 Kč (z toho: V. Polom 44.291,- Kč, Dolní Lhota 33.633,- Kč a Čavisov 15.133,50 Kč) jsou určeny na další rekonstrukci domu pro těhotné matky v tísni a na pomoc obětem postiženým přírodní katastrofou v Asii. I já se přidávám k poděkování všem, kteří otevřeli svá srdce pro vnímání a potřeby druhých lidí. Z výsledku je vidět, že je mezi námi stále více lidí, kteří nejsou zahleděni jen do sebe a snaží se pomáhat i jiným. Ještě jednou: díky Vám všem, kteří jste přispěli.

Mimořádná nabídka:

Společnost ha-vel family s.r.o. se sídlem v Ostravě nás oslovila s nabídkou vzdělávacího programu „Národní program počítačové gramotnosti“, vyhlášený Ministerstvem informatiky ČR. Jedná se celkem o 9 hodin výuky ve třech kurzech v ceně po 100,- Kč za 1 kurz. Nízkou cenu kurzovního ovlivňuje dotace Ministerstva informatiky. Profesionální výuka počítačových znalostí (pro všechny věkové skupiny obyvatel) bude zajištěna v případě dostatečného zájmu přímo v obci. Proběhne ve třech kurzech: 1. – základy počítače, 2. – základy textového editoru, 3. – internet a elektronická pošta. Technika bude zajištěna firmou, s možností samostatného procvičování. Zájemci – hlase se na sekretariátu OÚ, tel. č. 553 770 228.

Ludmila Bubeníková
starostka obce

„Moudrý syn dělá otci radost, tupec přivádí matku k zoufalství.“

„Kdo v létě sklízí, je syn zdárný, kdo prospí žně, je syn k ostudě.“

„Kdo šetří rákosku, nenávidí své dítě. Ten kdo je miluje, včas je potrestá.“

Moudrost Šalamounova

Terénní úpravy bývalé pískovny II ve Velké Polomi

Obec Velká Polom připravila pro občany možnost ukládat přesně specifikovaný odpad do prostoru bývalé pískovny II ve Velké Polomi. Skládka se nachází ve směru na Háj ve Slezsku před lesem vpravo. Je určena pro občany a podnikatele s místem podnikání ve Velké Polomi. Odpad musí pocházet z katastrálního území Velká Polom.

Na skládku je dovoleno ukládat:

- zeminu a kamení, cihly, beton, tašky a keramické výrobky, vše čisté nekontaminované, v maximální velikosti jednotlivých kusů 30x30x30 cm.

Na skládku je zakázáno ukládat:

- plasty, gumy, papír, dřevo, větve, listí, trávu, seno, ropné produkty, slámu, eternit, železo a další materiály.

Občané, kteří mají zájem o uskladnění, se nahlásí na obecním úřadě, kde obdrží další pokyny.

Cena za uložení:

- zemina, kamení 100,- Kč/m³
- stavební suť 150,- Kč/m³

Vážení spoluobčané, jistě si uvědomujete, že zřízení skládky nebyla jednoduchá a levná záležitost. Žádáme Vás, abyste k ukládání přistupovali disciplinovaně a zodpovědně. Skládka je pod pravidelnou kontrolou České inspekce životního prostředí a porušení předpisů sankcionováno vysokými pokutami.

*Tomáš Lazecký
místostarosta obce*

CD Historie návsi obce Velká Polom

V jednom z minulých čísel Bumerangu jste byli informováni o zpracování videopořadu s názvem „Historie návsi obce Velká Polom“. Pořad běžel i v naší televizi a setkal se s pozitivním ohlasem. Pro ty, kteří máte zájem o získání nosiče s uvedeným pořadem, sdělují, že zpracovatel pořadu na naše přání zhotovil několik CD za 150,- Kč. Zájemci, obraťte se na sekretariát obecního úřadu.

*Ludmila Bubeníková
starostka obce*

OBECNÍ ÚŘAD VE VELKÉ POLOMI UPOZORŇUJE:

- zemědělské podniky a samostatně hospodařící rolníky na povinnost uloženou zákonem vůči včelstvům – dodržovat podmínky při postřiku zemědělských plodin insekticidy. Stanoviště jednotlivých včelstev je možné zjistit na obecním úřadě, popř. u Prof. A. Mučky.

- Obecní úřad ve Velké Polomi jako správce a provozovatel pohřebišť ve Velké Polomi upozorňuje občany na ZÁKAZ VODĚNÍ PSŮ na místní hřbitovy. Pohyb psů na hřbitovech lze postihovat finanční pokutou až do výše 10.000,- Kč.

- Od pondělí 11.04.2005 lze na Obecním úřadě ve Velké Polomi vyzvednout SLOŽENKY NA DAŇ Z NEMOVITOSTI. Složenky si, prosím, vyzvedněte u paní Libuše Výtiskové – pondělí a středa 8 hodin – 12 hodin, 13 hodin – 17 hodin.

- POPLATEK ZA PSA

Dnem 31. března skončila splatnost poplatků za psa na rok 2005. Výše poplatku za psa se nezměnila – činí 200,- Kč nebo 100,- Kč, a to podle toho, do které skupiny patříte.

D Ů L E Ž I T É !!!

Dle sdělení Katastrálního úřadu v Opavě sdělujeme občanům, že dnem 27. ledna 2005 přechází OBEC VELKÁ POLOM a její katastrální území do územní působnosti Katastrálního pracoviště Ostrava.

Kontakt: Katastrální pracoviště Ostrava

Vítkovická 2

702 00 Ostrava

tel: 596 618 658

Pavčina Mučková

Výzva!

Vážení občané, znovu Vás vyzýváme, abyste zabezpečili své psy a nedopustili jejich volné pobíhání po obci!! Jistě registrujete často se opakující zprávy o napadených obětech. Vyhněte se tak finančnímu postihu, ale i všem následným problémům. Zabezpečte své psí miláčky, ať neohrožují své okolí! Mějte ohled na ty, které setkání se psem bez pána traumatizuje. A především v případech větších plemen zajistěte, aby i ve Vašem doprovodu byli na řemínku a s náhubkem!!

System odpadů v obci . . .

Stalo se dobrým zvykem, vždy na začátku roku, informovat občany o změnách v systému odvozu odpadů v obci. Zastupitelstvo obce stanovilo svým usnesením v prosinci loňského roku poplatky za systém odpadů na osobu na rok 2005 ve výši **460,- Kč**. Ano, zajistě si říkáte, zase zdražili. Ano, skutečně, ale bylo to nutné. Poplatek se oproti loňskému roku (roku 2004) zvýšil o 40,- Kč na osobu. Ale nechme hovořit čísla:

- 1) v roce 2004 (k 31.12.2004) bylo na poplatcích za odpady vybráno 638.760,- Kč
- 2) v roce 2005 předpokládáme částku vybranou na poplatcích ve výši cca 700 tis. Kč
- 3) v současnosti vymáháme poplatky za odpady v celkové výši 12.390,- Kč (rok 2002, 2003 2004)
- 4) vymoci se prostřednictvím exekučního řízení podařilo poplatky za odpady ve výši 14.035,- Kč
- 5) náklady obce na systém odpadů činily
 - a) v roce 2002 – 712.612,- Kč
 - b) v roce 2003 – 878.822,- Kč
 - c) v roce 2004 – 1.117.699,- Kč.

Čísla nám vypověděla, že nárůst cen, ať již z důvodu změny daně z přidané hodnoty nebo každoročním nárůstem cen za uložení 1t odpadu na skládce, je značný. V loňském roce, jak sami z čísel vidíte, obec (to jsme my všichni) doplatila cca 400 tis. Kč.

Možná taky nevíte, co všechno je ukryto v hodnotě poplatku za osobu. Poplatek zahrnuje následující služby:

- 1) odvoz odpadů z popelové nádoby, její bezplatnou výměnu, pokud je opotřebovaná
- 2) odvoz obsahu a nájem kontejnerů na plasty, které jsme si zvykli používat a je to velmi dobře

- 3) odvoz obsahu a nájem kontejnerů na sklo
- 4) 2 x ročně sběr neomezeného množství velkoobjemových a nebezpečných odpadů z domácností
- 5) odvoz papíru – nově od podzimu roku 2004
- 6) 2 x ročně odvoz zeleně a shrabků.

Letošní únor a březen přívalem sněhu byly zkouškou dovednosti svozové firmy. Protože však problémy vznikaly také ze strany obce (občanů), bylo nutné dohodnout pravidla odvozu odpadů pro budoucnost:

- 1) popelové nádoby, které nebudou vystaveny před ploty, **nebudou vyvezeny – to platí celoročně.**
- 2) v případě, že se stanou ulice nesjízdné, mohou si občané vyzvednout na obecním úřadě plastový pytel, který bude odvezen spolu s odpadem v popelových nádobách v době, kdy se stanou ulice sjízdny.
- 3) **povinnost občanů zpřístupnit popelovou nádobu před plotem.** Nebude-li popelová nádoba přístupná odvozu odpadů (např. uvězněna ve sněhové závěji), **nebude vyvezena.** Pracovníci svozové společnosti budou pravidelně předávat seznamy nedostupných popelových nádob obecnímu úřadu.

4) **upozorňujeme podnikatele**, že odpad z podnikání nepatří k odpadu z domácností. Obecní úřad po výzvě Krajského úřadu MSK chystá kontrolu podnikatelů v obci, jak nakládají s odpady - § 80 písm.d) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Předběžně informujeme, že odvoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu proběhne letos v měsíci květnu a září. Přesné termíny budou včas zveřejněny.

Pavčina Mučková

Vítáme budoucí prvňáčky

Paní učitelky, děkujeme!

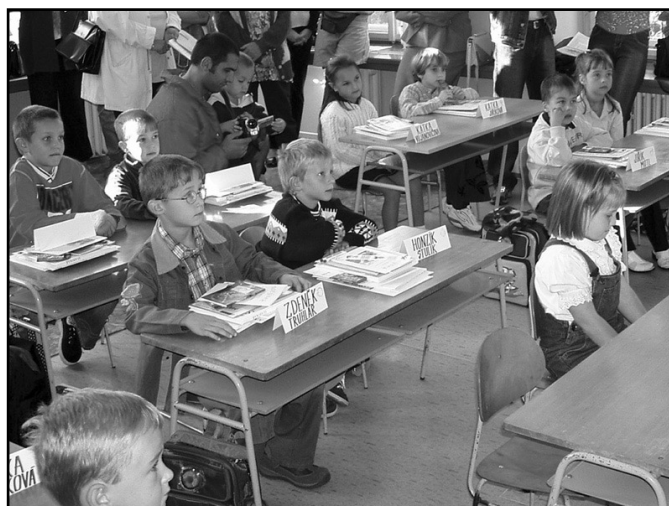
Pro každého předškoláka je zápis do první třídy ZŠ velkou neznámou, ale přesto den, na který se děti dlouho dopředu těší. Těší, ale také pečlivě a poctivě připravují. Chtějí se prostě předvést před novou paní učitelkou, ale letos také před svými rodiči a novými spolužáky. Zápis totiž probíhal v určitou hodinu pro všechny děti najednou, a to jak z Horní Lhoty tak i Velké Polomi.

Na 7. února 2005 budou určitě děti i my dospělí dlouho vzpomínat. Byl to koncert tří zkušených, kvalitních a pečlivě připravených učitelek, které upoutaly děti střídáním činností a množstvím připravených pomůcek. Všechny děti se zapojily a předvedly své znalosti a dovednosti předškoláků. Je těžké udržet pozornost dětí této věkové skupiny, zvláště pak, jsou-li u toho rodiče. Učitelkám, Zuzaně Coufalové, Anně Hrubé a Vlastě Boleslavské, se celé odpoledne velmi zdařilo. Děti si na tento den odnesly domů nejen krásné vzpomínky, ale i pěkné dárky.

A my, učitelky mateřské školy, které se již tradičně zápisu dětí do ZŠ účastníme, abychom své děti podpořily, učitelkám ZŠ děkujeme, za sebe, za děti i jejich rodiče.

Jsme přesvědčeni, že naše děti půjdou od 1. září do školy, kde je určitě mnoho naučí a ještě je budou mít rádi. Přejeme dětem usměvavé paní učitelky a všem učitelům hodně dětí.

*za kolektiv naší mateřské školy a rodiče předškoláků
Věroslava Jaskulová*

Vážení čtenáři,

chceme se poohlédnout za uplynulou společenskou sezónou, tedy i plesovou sezónou. Byla letos opět úspěšná, sedm plesů „v jednom tahu“ je dost i na tak veselou vesnici jako je naše Velká Polom. Na všech plesech – country (2 x), sdružení rodičů základní školy, hasičů, sokolů, myslivců i posledním obecním, bylo plno bavících se a tančících lidí. I všechny kapely hrály co to dalo. Myslíme si, že můžeme být spokojeni a doufáme, že se tato situace stane tradicí.

Z hlediska organizátorů můžeme s dobrým svědomím vyhodnotit průběh netradičního velkopolského obecního plesu. Scénky byly „super“ a smíchu habaděj. Uzavřeli jsme plesovou sezónu s klobouky na hlavách a rozdováděným tancem, výborným občerstvením, naší světoznámou kapelou „Cvoci“ a basou na márách. Je třeba ohodnotit i drsně romantickou scénku Smrtáka se Smrtkou. Šla z nich hrůza a děs a příšeří sálu umocňovalo dojetí z jejich objetí.

Tradiční chování basy se opět povedlo. Herci předvedli nové pojetí, ale řeč faráře a kaplana byla opět veselým výpisem z obecní kroniky

za poslední rok. Hřebem večera byla tombola. Naši sponzoři se letos opravdu ukázali. Také ceny organizátora byly perfektní. Vyhrál skoro každý, někdo cenu, někdo alespoň napětí při losování.

Vždy jsme napjatí, jak se plesy vydaří. Přišla však očekávaná spokojenost. Díky všem za obětavé a trpělivé přípravy! Nashledanou v příští plesové sezóně – v roce 2006!

Tak to bylo o minulosti a nyní, co nás čeká v nejbližších dnech. **Největší událostí letošního jara bude oslava 60. výročí osvobození naší obce Rudou armádou. Zveme Vás na naši akci, která proběhne v neděli 24. dubna 2005. Sejdeme se, oslavíme, zavzpomínáme, položíme kytičky, a také se pobavíme. Přesný průběh oslav se dozvíte z jiného článku v tomto vydání Bumerangu.**

Milada Klapuchová
za kulturní komisi

Poezie pro radost

Na hlavní silnici ... vyřešeno ??

*V mých verších minule byl jsem dost tvrdý,
na dnešní opatření je každý z nás hrdý.
Provést urychleně tak náročné dílo
díky i dobrému počasí se podařilo!
Úprava bezpečí občanů to byla sice,
finančně jistě dost drahá investice.*

*Kdyby šlo metodou jinou než cesty solit,
cos proti námraze nového zvolit!
Dnes chodníky nové jsou jak malované,
za pár let budou zas od soli rozežrané.
Před školou nová dlažba dána za Čestmíra,
ale za několik let to byla samá díra.*

*Přechody jsou značeny jako zebří tělo,
ještě od řidičů dodržování by to chtělo!
Pochopení pro tuto záležitost je moc málo,
za přísnější dozor policie by to stálo!!!*

*Zatím navrhuji optimistickou radu,
a vážný důraz přecházejícím kladu:
věnujte svůj čas raději volnému průchodu více,
jinak vám hrozí odvoz do nemocnice!*

*Napsal: lidový básník p. Miloš Myslivec
Ve Velké Polomi 8. února 2005*

*Sedmikráska
Irena Řešátková*

*V nejchudší půdě daří se jí,
chudobce naší prosté, přemilé
a sedm ctností při ní stojí
v té skromné kráse spanilé.*

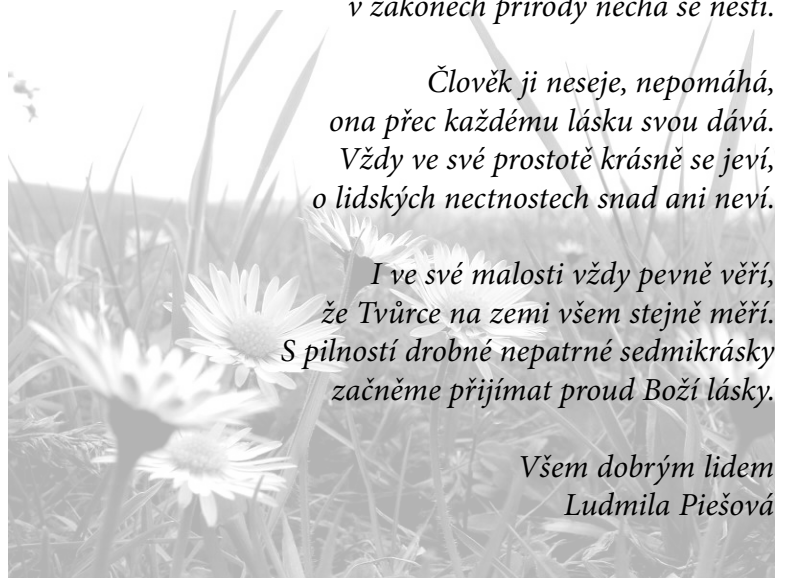
*S jarem když slunéčko zasvíti jemně
do chladné promrzlé studené země,
první se probudí, tím jsme si jisti,
v té čisté důvěře bez zloby, nenávisti.*

*Těž ve své pokorné odevzdanosti,
což patří k její základní ctnosti,
vyroste téměř u každé cesty,
v zákonech přírody nechá se nésti.*

*Člověk ji neseje, nepomáhá,
ona přec každému lásku svou dává.
Vždy ve své prostotě krásně se jeví,
o lidských nectnostech snad ani neví.*

*I ve své malosti vždy pevně věří,
že Tvůrce na zemi všem stejně měří.
S pilností drobné nepatrné sedmikrásky
začneme přijímat proud Boží lásky.*

*Všem dobrým lidem
Ludmila Piešová*

60. výročí osvobození

26. duben 1945- historicky významný den obce Velká Polom

Vážení občané

v letošním roce je to přesně 60 let, co se přehnala přes náš kraj a také naši vesnici válka.

Válka, která patřila k nejkrutějším střetnutím a tragédiím lidstva v jeho dlouhodobé historii. Pro generaci pamětníků jsou vzpomínky neoddělitelně spjaty s jejich životy a generace mladší jsou rozhodně povinovány se zamyslet ve všech souvislostech nad událostmi vypjaté okupační a válečné doby, které právě před 60ti léty vyústily v tolik očekávanou osvobozující úlevu národa.

Druhá světová válka v letech 1939-1945 zuřila plných šest let a zachvátila téměř všechny země světa. Do krvavého ozbrojeného zápasu vtáhla 61 států, desítky miliónů lidí a vyžádala si obrovské oběti právě na jejich životech. Ve válečných liniích i v zázemí, v mučirných a koncentračních táborech zahynuly milióny mužů a žen, starců a dětí, vojáků, zajatců i bezbranných civilních obyvatel. Hrubá zvůle novodobých barbarů postavila jednotlivce, sociální vrstvy, třídy a dokonce celé národy před problém zachrany své vlastní identity a existence. Ve válečném požáru hynula města, vesnice i samoty. Ničivým zbraním padly za obětí obrovské hodnoty, vzácná umělecká díla, stavby a jiné kulturní historické památky, které lidstvo vytvářelo po celá staletí.

Snad nikdy v dějinách nebylo v sázce lidského pokolení tolik, jako v letech druhé světové války. Celý demokratický svět se musel spojit, vynaložit všechny síly a prostředky, aby zastavil fašistický příval. Jedině díky mohutné spojenecké koalici byl světový fašismus rozdrčen a národy zbaveny smrtelného nebezpečí.

Jen v bojích o osvobození obce Velká Polom padlo 168 sovětských vojáků. O život přišlo 12 občanů a 4 byli umučeni v koncentra-

ních táborech. Při bombardování, dělostřelbě a následných požárech bylo úplně zničeno 170 domů a 16 stodol. Z celkového počtu v té době evidovaných 310 popisných čísel nezůstal nepoškozen ani jediný dům. Při pozdějším úředním zjištění celkové škody na majetku obce a obyvatel dosáhla celková újma částky 34 mil. 912 tis. korun. V přepočtu na dnešní cenovou úroveň by to představovalo 349 mil. korun.

Na okamžik osvobození se čekalo 7 předlouhých let a lidé zkusili mnohé... Největší uznání a poděkování patří bezesporu sovětské armádě, která i za cenu lidských životů a obrovských materiálních škod postupovala v osvobozovacích bojích neochvějně vpřed. Svým dílem pomoci přispěli i naši vojáci, kteří byli začleněni do vojenských útvarů jako příslušníci tankové brigády a 1.československé smíšené letecké divize. Dík a vzpomínka patří i našim letcům, bojujícím v anglo-amerických vojenských uskupeních. Naše poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem zasloužili o porážku fašismu a položili své životy za naši současnou svobodu.

26.duben 1945 se skutečně stává historicky významným dnem naší obce a občanů, kteří zde žili, žijí a nadále budou žít. Tyto dny, které každým rokem vzpomínáme, jsou pro nás, současníky, nejen obdobím definitivního příchodu jarního slunce a probouzení se k životu, ale i „vyrytého“ kalendářního data, které symbolizuje příchod svobody, míru a obnovy pro tak krásný region, jako je ten, ve kterém žijeme.

Přejme si a číňme tak, vážení občané, aby mír byl zachován co nejdéle.

Jan Sztefek
člen rady obce

Vážení občané, letošní rok 2005 je jubilejní – 60. výročí osvobození naší obce dne 26.4.1945 a za dvanáct dnů – dne 8.5., ukončení 2. světové války. Tato patřila k nejkrutějším v první polovině 20. století. Od okupace roku 1938 prožívali naši občané, tuto pohnutou dobu sedmileté poroby a připojení k Německé říši. V současné době žije ještě značná část obyvatelstva, která tuto dobu prožila a má ji ve své paměti. Ale nepamatuje a neprožila všechno. Dovolují si vám mnohým, i z řad mladé – současné generace, nabídnout mimořádný " písemný elaborát ", s chronologickým popsáním doby okupace i válečné doby, jak ji zapsali čtyři občané, ve svých soukromých písemných datech. Jsou to: první – tehdejší správce farnosti, P. Alois Stránil, druhý – tehdejší starosta obce Jarolím Martiník, třetí – přímý účastník osvobozovacích bojů a velitel tankové rotы Antonín Popovič a jako čtvrtý – moje malíčkosť František Kopřiva. " Elaborát – skript " má celkem okolo 100 stran formátu A 4 / doplněný fotografiemi a dokumenty. Tento hodlám zájemcům od měsíce května půjčit k prostudování / v omezené době /. Pokud budete mít zájem, přihlaste se u mne – adresa: František Kopřiva, Na Kopci 252, Velká Polom – tel. 553 770 615.

POZVÁNKA NA OSLAVY 60. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ NAŠÍ OBCE RUDOU ARMÁDOU

Letošní jubilejní oslavy budou probíhat v neděli 24. dubna 2005 s tímto programem:

- 15.30 hodin** sraz občanů a slavnostní zahájení u Pomníku obětí 1. světové války
Postupné položení květin i u všech památníků obětí občanů obce a padlých sovětských vojáků za druhé světové války.
- 16.00 hodin** slavnostní projev v Sokolovně
- 16.30 hodin** vystoupení žáků základní školy a pěveckého sboru ZŠ „Paprasek“
- 17.00 hodin** beseda občanů a přímých svědků událostí z konce války a osvobození s promítáním dokumentárních záběrů z té doby
- 18.00 hodin** hudebně zábavný pořad "Ples v opeře"

Srdečně Vás všechny za obec zve
Ludmila Bubeníková

Svědectví válečné doby.

Skoro na den přesně, po 60-ti letech, s datem 20. března 1945, dostal jsem z pozůstalosti zajisté všem známého učitele v.v. Antonína Drozdka ručně psaný dopis, který jeho rodině, tehdy žijící v Římově na Třebíčsku, poslala moje maminka Marie Kadulová. Bydleli jsme tehdy v malé obci Zbyslavice na Bílovecku, kde naši rodinu zastihl protektorát a následné válečné události.

Drazí !

Letadla jsou právě v oblasti 6, to je u nás, asi od Svinova po Bílovec. Gusta se šel ještě podívat, zda je všude dobře zatemněno. Je to denně. Každý je už tak dolekaný, a rádio hraje jakoby nic. Někdy, když tady je jedno letadlo, rádio nehraje a když jsou jako teď v 1,2,4,5,6 a ještě nové z jihu, to hrají. Nevím ani co mám psát, pořád mne tu ruší, hlásí, že přeletují z jedné do druhé oblasti. Jsme z toho všeho zbláznění, střílet slyšet celý den, někdy tak silné rány až se třesou dveře.

Jak snad již víte, byl v pátek nálet na Ostravu, zase hodně rozbito a lidí mrtvých. Mezi nimi i Manuš Kozelský (od Valdyny), byl ženatý v Porubě. Byl v krytu i ještě se 17 ostatními a všichni tam zůstali. Kryt byl 15 metrů podzemí! A při prvním náletu jeho bratr Viktor též byl zabit. Tehdy bylo všechno osvětleno raketami od Bílovce po Ostravu. Dvě nám svítily zrovna do okna a my se třásli hrůzou, co se bude dít dále. Odnesla to jen Ostrava. Vyládá se, že je tam 1500 obětí. Včera zrovna to vypadalo, jako když se otevře peklo, neb tam hůře být nemůže.

Asi v 17 večer zase začaly svítit rakety a po 7 hodině to hřmělo v Ostravě, že se všechno třáslo. Bomby se sypaly, při tom se tak ohromně zablyskalo jak při velké bouři a flag střílel až hrůza. Vypadalo to jako když celá Ostrava hoří. Jak jsme se dověděli, padl za obětí Werkshotel a mnoho jiných domů vedle okna s rámy jsou všude vybité a mrtvých zas hodně. Na lokálku tam čekalo 15 lidí, ze kterých zbyly jen kusy masa, které litaly po domech. Též to dostala vítkovická radnice a něco na fajnštrece. To je hrůza! Kéž by už to skončilo, ale zdá se, že se to tu teprve blíží.

Opava prý se stěhuje, asi jenom matky s dětmi a muži, kteří nejsou na frontě, jsou u Volkssturmu. Loni o tom čase jsme se všichni na Vás těšili a letos to budou asi smutné svátky a kdož ví, zda se ještě někdy všichni sejdeme. Ke konci se to nechýlí a byl by už nejvyšší čas, dokud polovička lidí nebude v blázcinci. Co jen ty děti vystojí v takové Ostravě, když siréna zatroubí, to už na každého jde hrůza.

„Období“ máme o týden prodloužené a k tomu 1 kg chleba, 12,5 dkg másla, 1 kg poživatin pro osobu méně. Cukr, co jsme měli na jedno období, máme na dvě. To je radost! Kdyby aspoň na zahradě něco rostlo, bylo by lepší. Zatím na to vůbec nemyslíme, žijeme ode dneška do zítřka. Teď ještě mám na co sáhnout, když chybí. Ušetřila jsem 1 litr sádla a trochu husího ještě máme. To však jen v nejkrajnějším vezmu, počítám na horší časy, budeme-li žít a nebude opravdu nic. Mouky máme na 2 chleby a žitné též trochu a to je vše. Bramborů též máme málo a počítány jsou do června. Jen kdybychom tu hrůzu brzy přečkali a mohli nasadit ranné.

V neděli jsem byla v Polomi. Je tam všechno při starém, všeci zdraví a to je hlavní. Taky jsou tam sepsáni všichni vepři a musejí se prodat od malých po velké. Jen kdo nemá počítány lístky na maso po celý rok, může si zabít. Božka musela v neděli zabít kozu při okocení. Říkala, že to nikdo jíst nebude. Ale kdyby nadělala klobásy, nikdo neví, když je to dobré!

Už jsem toho dnes napsala dost, končím a přeji Vám vše dobré.

Marie

Jiří Kadula, sen.

Hlavně být vždy dobře informován.

Jak se šířily informace za starých časů opravdu nevím. Ale z vyprávění svého otce si pamatuji na veselé historky, v nichž hlavní roli hrál obecní policajt Josef Stuchlík. A tato postavička, všemi zvaná „Felix“ se starala nejen o ochranu občanů před nekalými živly, ale Felix byl také hlavním informátorem obyvatelstva obce. Na obvyklých místech po signálních zvucích svého bubnu, oznamoval obyvatelstvu co a jak bude a co je povinno dělat. Dále od vyslechnuvších hospodářů a hospodyň se již zprávy šířily vcelku velice rychle. Lidé na vesnici měli k sobě daleko blíže a „viděli si skoro do talíře“.

I Felix jednou dosloužil, lidé se všeobecně naučili vládnout jazykem i písmem a tak mohly přijít na řadu obecní oběžníky. V několika kopiích se pohybovaly od chalupy k chalupě a nesly v sobě všestrannou stopu, že byly přečteny a ještě podepsány-obvykle hlavou rodiny. Dalo by se říci, že informovanost byla dotlačena do každého domu, pokud se náhodou některý oběžník neztratil.

Souběžně nastoupily informace na obecních deskách a také ty, které obecní radní sem tam pustili v obecní hospodě. V místních spolicích fungovali vzdělavatelé, kteří se taktéž starali o informovanost pro dobro spolku i obce.

Když pak přišli Němci, zakázali všechny spolky, obecnou občanskou informovanost omezili i odevzdáním radiopřijímačů. Po obecních deskách byly vyvěšovány jen nařízení a vyhlášky, včetně příkazu v úředních místnostech zdravit německy!

Po osvobození jsme se dostali k novému způsobu informování. Kladenští kmotři v naší obci pomohli zavést i síť obecního rozhlasu. To byla věc! Muzika po celé dědině a potom relace nejrůznějších informací, od očkování proti července až po brigády v akci „Z“!

Způsob informovanosti se velice zkvalitnil, i když ne každé ucho chtělo vše slyšet.... Po několikerych opravách a rekonstrukcích slouží obecní rozhlas dosud a vedle něj i známé obecní desky. A informovanost stále zkvalitňujeme. Již několik let máme obecní televizi, která ve smyčce vysílá textové informace i občasně obrazové zpravodajství. A komu lokální televize je ještě málo, může si do svého mobilního telefonu nechat posílat z obecního úřadu ty nejaktuálnější zprávy. A to ještě máme internet, kde má naše obec své stránky.

Výsledek: Ta nejlepší informovanost, jaká je vůbec možná.

A opravdový výsledek: „Máte dostatek informací o dění v naší obci?“

· *Jaképak informace? Pokud se nemusím o nic starat, nepotřebuji ani vaše informace.*

Světlo na cestu, kanalizaci, odvezte odpad, ať je tu školka, škola, služby atd.

· *Nic po mně nechtějte, já na nějaké vaše občanské spoluzítí nemám čas.*

Co se děje někde jinde, než před mým domem, mě vůbec nezajímá.

· *Že se mám zúčastnit nějaké schůze, dát připomínky? Ale mě se to přece netýká.*

Dejte mi pokoj! Na to tam jsou jiní, ať si dělají co chtějí!

Schůze obecního zastupitelstva, co to vlastně je? Jó, ta starostka....

Dělá tam jakési chodníky.... ale já stejně všude jezdím autem!

· *Zítra nepoteče voda! To nemohli vyhlásit dříve, že bude porucha!*

· *Nebezpečný odpad – tak to si pamatuji přesně, mám přece staré pneumatiky a televizor! Kde to mám celý rok skladovat! Nejlépe aby ten kontejner zase postavili před moje vrata.*

· *Zas ten sníh nebyl ráno včas odhrnutý, nevím co na té „obci“ dělají. To je péče o daňové poplatníky!*

· *Že se levně prodávají na rybníku kapři, tak to tam samozřejmě půjdu!*

· *Co to přinesli za papíry- Volební lístky? Ale to se beze mne obejde! Kdy tam mám jít, nemám čas!*

· *Na Silvestra o půlnoci před nákupním střediskem? Starostka tam bude nalévat a zadarmo!*

Tak tam jdeme, aspoň jednou za rok se ukážeme!

· *A vaše informace během roku vlastně ani nepotřebujeme!*

Tak takhle to mnohde jinde s výsledky informovanosti dopadá. Ale o našich občanech to neplatí! Kdyby ale snad přece někdo své počínání v textu našel, tak je to skutečně jen shoda náhod!

Jiří Kadula

Historická výročí připadající na rok 2005

Vybrané události ze záznamů soukromého archivu Františka Kopřivy u let končících 0 a 5.

1350-655 let uplynulo, kdy šlechtický rod Donátů nabyl Velkou Polom a držel ji do roku 1486, tedy 136 let. Za jejich éry se již uvádí v jejich genealogiích, že sídlili na „svém hradu – pevnosti.“ Za svého působení se rod značně rozrostl a jeho potomci se usadili v širokém okolí (Pustá Polom, Hrabyně, Podvihov, Dolní Benešov, Deštné) a jinde. Přikoupili si dvory Čavisov, Dolní Lhotu, Krásné Pole, Vřesinu a připojili k velkopolskému dvoru. Stali se patrony našeho kostela a pod kněžištěm je pochováno 13 rodinných příslušníků. Náboženské obřady vykonávali kněží z Opavy a je zvláště uváděn Wilhelm Fürst a poslední patronkou kostela byla Johana Donátová z Velké Polomi. V roce 1467 darovali našemu kostelu zvon o váze 500 kg! Bez zajímavosti není, že bratři Adam a Hanuš Donátovi pečtili list- protest slezské šlechty Kostnickému koncilu, proti upálení Jana Husa v r. 1415. Poslední Donát Jindřich, po prodeji Velké Polomi v roce 1486, přešel do služeb knížecího města Opavy, kde se stal nejvyšším sudím a komorníkem knížat Opavských. Rod Donátů pocházel z oblasti Horního Slezska a města Kozlí (polská část). Historici dobu jejich vlády začleňují do Státoprávního uspořádání „Svazku Slezska českého státu za Jana Lucemburského.“

1500-505 let uplynulo, kdy naši vesnici nabyli Martin a Jindřich Šípové a drželi ji jen 6 let. Ale z jejich doby je zmínka a dokument, že se již u nás vařilo pivo! Jindřich Šíp měl vrchnostenské právo v Budišovicích a nutil tamního krčmáře, aby od něj pivo odebíral. Lze předpokládat, že odbyt piva měl zajištěn ve všech tehdejších farních vesnicích. O výrobě piva v naší vesnici máme později zmínku za éry Wilczků v době 1702-1892. Jejich pivovar byl ještě malý a byl součástí dvora a tvrze. Pivovar p. Scholze Jindřicha je již záležitostí novější a doby roku 1892-1930 (dnešní lihovar).

1530-475 let uplynulo od nabytí vlády nad naší vesnicí rodem Pražmů z Bílkova. Jejich rod započal letopočtem a pečeti z roku 1257. Jejich příchod byl ze starého Slezska, oblasti Frýdku. Naši vesnici drželi stejně jako předchozí Donátí 136 let, t.j. do roku 1666. Jejich působení u nás zapadá historicky a státoprávně do období „Stavovského a třicetileté války.“ Písemný a historický materiál, který mám o tomto rodu, je velmi obsáhlý. V naší obecní knihovně je pro případné zájemce k dispozici a prostudování „Kronika rodu Pražmů.“ Obsahuje i statě o naší vesnici a spolupracoval jsem se členem tohoto šlechtického rodu a autorem – panem Jaroslavem Pražmou se Žlukova v roce 1998. Velmi zkráceně však uvádím některé jejich „počiny“, které museli prožít naši tehdejší občané-předkové.

- V letech **1571-1626** (55let) evangelizovali náš kostel a faru (farnost).
- Zrušili násilně římskokatolickou církev a nahradili vše luteránstvím. Platilo to pro značnou část tehdejšího Slezska.
- V **1589** byl rozšířen náš kostel o střední část a malou zvonici.
- Původní zvon po Donátech v roce 1628 nechali roztavit a pořídili dva nové, které zvoní dodnes, t.j. 376 let.
- V roce **1636** pořídili v našem kostele křtitelnicu. Je umístěna v kněžišti stále na původním místě. Dále pořídili tři nové oltáře.
- Roku **1648** po ukončení třicetileté války, značných útrapách našich

tehdejších obyvatel, darovali obci celkem 120ha lesů.

- Velkou Polom dědičky držel od roku 1604 Vilém Pražma, který se ve svých 18 letech stal baronem a bydlel až do konce svého života v naší tehdejší tvrzi. V letech **1643-1653** byl v Opavě zemským sudím místodržícím hejtmanského úřadu. V letech **1661-1666** byli v kryptě našeho kostela (pravděpodobně střední část) pohřbeni 4 členové rodu. Dvouletá Mariana Thereza Pražmová, dvě zemřelé manželky Viléma, Ludmila Buchtova a Anna-Helena z Vrbna. V roce **1666** byl pochován sám Vilém Pražma, který přestoupil zpět z luteránské do římskokatolické církve.

1550-455 let v tomto letopočtu v opavské oblasti Slezska je v písemném přehledu uváděno několik velkostatků. Mezi nimi je také velkopolský statek – ve vlastnictví Pražmů, o rozloze 5 376 ha. Pravděpodobně šlo o půdu i sousedních-farních obcí v této době.

1580-425 let uplynulo od vysvěcení prvního kněze – rodáka naší obce Jakuba Akantese. Studoval na vysokých školách pražských, načež spravoval roku 1605 školu v Dobrovici (oblast Mladé Boleslavi). Potom se stal podobojím-luteránem a v roce 1623 se odebral do Sas. Byl literárně činný.

1645-360 let uplynulo od zavedení farních matrik. Stalo se tak po nařízení Tridentského koncilu z roku 1563. Jednalo se o úřední-církevní knihy, přehledy: o narození dětí, uzavírání svateb a úmrtí občanů v celé naší farnosti. Až do této doby, tedy v případě Velké Polomi, se neví nic o jejich občanech – od roku 1288. Bylo to jakési „vzduchoprázdno 357let“! První matriky byly psány latinsky, pak německy (a psané švabachem), teprve v 18. století se přešlo na „latinku.“ Matriky nekatolické začínají vesměs až ke konci 18. a začátkem 19. století a mají stejné uspořádání jako katolické. Matriky Velkopolské farnosti započaly mezi prvními v opavském Slezsku.

Současnost – statistika.

Nejstarší rody obyvatel naší vesnice v období 1719-2004, nepřetržitě žijících 285 let.

Příjmení: Dedek, Dostál, Drozdek, Furmánek, Honajzer, Hrbáč, Klásek, Kozelský, Kotala, Martiník, Moravec, Mučka, Myslivec, Neuvirt, Novák, Poláček, Salga, Tešnar, Trojek a Tvarůžka.

Nejpočetnější rodiny vesnice k 31. 12. 2004 (příjmení a abecední pořadí)

1. Kozelský – 51 rod. příslušníků a 17 rodin,
2. Hrubý 25/8,
3. Tvarůžka 25/8,
4. Dedek 23/6,
5. Kadula 23/7,
6. Martiník 23/8,
7. Kusyn 22/9,
8. Švidrnoch 20/9,
9. Drozdek 20/7,
10. Nábělek 20/6,
11. Neuvirt 20/5,
12. Tománek 18/6,
13. Furmánek 17/4,
14. Kašpar 14/4,
15. Mučka 13/5,
16. Honajzer 12/4,
17. Myslivec 12/4,
18. Slivka 13/4,
19. Tešnar 13/4,
20. Židek 12/3,
21. Demel 11/4,
22. Dostál 11/4,
23. Peřich 11/2,
24. Vaněk 11/3,
25. Zděblo 11/3,
26. Sztefek 11/2,
27. Blažej 10/3, atd.

Celkový počet obyvatel obce r. 2004/1 600 obyvatel, tvoří jmenný přehled „354 příjmení,“ např.: Adamčík až Žůrek.

Kopřiva František

Průzkum veřejného mínění

Vážení občané, počátkem tohoto roku jsme získali pro naši obec nemovitosti - objekt č.p. 15 na ul. Osvoboditelů (bývalá mateřská školka) včetně obou přilehlých pozemků. Rádi bychom zjistili Váš názor na využití uvedené budovy, abychom při zpracování investičního záměru mohli vycházet i z Vašich představ. Zakroužkujte, prosím, návrh, který považujete za nejžádanější či optimální řešení, event. doplňte svůj vlastní. Dotazník můžete vystřihnout a doručit na Obecní úřad (možno vhodit do schránky u hlavního vstupu). Vaše stanovisko můžete zaslat anonymně, nejpozději do konce května 2005.

Způsob využití budovy čp. 15, event. i pozemků za objektem :

1. Nájemní obecní byty
2. Dům s pečovatelskou službou
3. Penzion pro ubytování
4. Dům služeb (sběrna bot k opravě, čistírna, příp další služby
.....)
5. Obecní úřad (současný objekt OÚ zrekonstruovat např. na byty)
6. Komerční využití – pronájem firmám
7.
-

Sportovní dění v obci

Pozvánka na valnou hromadu TJ

Výbor TJ Velká Polom zve všechny členy TJ na volební valnou hromadu konanou v sobotu 23.4.2005 v 18:00 hodin v sále sokolovny.

Na programu jednání bude mimo jiné volba nového výboru a informace o majetkovém řešení budovy sokolovny

Jarní jezdecké závody

Jezdecký oddíl TJ Velká Polom zve všechny příznivce parkúrového skákání na tradiční jarní závody ve skokové obtížnosti Z – L. Představí se okolo 90 koní. Závody se uskuteční v sobotu 7. 5. 2005 se začátky v 9:00 a 13:30.

K hojně účasti zvou pořadatelé

Jarní fotbalová sezóna

Pro všechny fotbalové příznivce přinášíme přehled rozlosování jarní části soutěží. Sledujte prosím informace v obecní televizi a na plakátových plochách v obci, kde budou případné změny aktuálně zveřejňovány. Pro uživatele internetu jsou aktuální výsledky, tabulky a program našich soutěží zveřejněny na WWW.OFISPORT.CZ

Městský přebor a soutěž Ostrava – jaro 2005											
muži				dorost				žáci			
2.4.	15:30	V. Polom	Neslyšící	10.4.	13:30	V. Polom	Klimkovice	9.4.	9:00	Slovan	V. Polom
9.4.	15:30	Kunčičky	V. Polom	17.4.	13:15	Vřesina	V. Polom	16.4.	13:30	V. Polom	Radvanice
12.4.	16:00	V. Polom	Dolní Lhota	24.4.	14:00	V. Polom	Hlubina	24.4.	9:00	Hrabůvka	V. Polom
16.4.	15:30	V. Polom	Lokomotiva	1.5.	14:00	V. Polom	Hrušov	30.4.	14:00	V. Polom	Třebovice
19.4.	16:30	Dolní Lhota	V. Polom	8.5.	14:30	NH Classic	V. Polom	7.5.	10:00	Šenov	V. Polom
24.4.	16:00	Slovan	V. Polom	14.5.	15:00	Hrabová	V. Polom	14.5.	14:30	V. Polom	Hošťálkovice
30.4.	16:00	V. Polom	ROMA	22.5.	14:15	Kr. Pole	V. Polom	21.5.	10:00	DPMO	V. Polom
7.5.	16:30	Hrabová	V. Polom	29.5.	15:00	V. Polom	Šenov	28.5.	15:00	V. Polom	Koblov
14.5.	16:30	V. Polom	Pustkovec	5.6.	15:00	Hošťálkovice	V. Polom	4.6.	15:00	V. Polom	Hrušov
19.5.	16:30	V. Polom	Klimkovice	12.6.	15:00	V. Polom	Petřkovice				
21.5.	16:30	Šenov	V. Polom	18.6.	14:45	Michálkovice	V. Polom				
28.5.	17:00	V. Polom	Hošťálkovice								
4.6.	17:00	DPMO	V. Polom								
11.6.	17:00	V. Polom	Michálkovice								
19.6.	14:30	Svinov B	V. Polom								

*Kamil Drozdek
za výbor TJ Velká Polom*